

SÄHKÖINEN ALLEKIRJOITUS KEVYT TUNNISTAUTUMINEN

Asiakirja Lausunto Naantalin Merisalin (529-2-13-1) peruskorjaukseen ja laajennukseen liittyvästä arkeologisesta tutkimustarpeesta on allekirjoitettu Turun kaupungin Visma X-Sign palvelussa. Allekirjoittajat ovat tunnistautuneet Turku-AD-tunnuksilla.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja **Juhani Ruohonen**
Allekirjoitusaika 18.09.2023 15:50

Allekirjoittaja **Paula Saarento**
Allekirjoitusaika 19.09.2023 09:20

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja Lausunto Naantalin Merisalin 529-2-13-1 peruskorjaukseen ja laajennukseen liittyvästä.pdf

Museopalvelut

18.9.2023

Dnro 6337-2023
(11 05 02)Naantalin kaupunki
Tilalaitos
Pekka Alm
PL 43
21101 Naantali

pekka.alm@naantali.fi

Lausunto Naantalin Merisalin (529-2-13-1) peruskorjaukseen ja laajennukseen liittyvästä arkeologisesta tutkimustarpeesta

Saap. 13.9.23

Valmistelija: Kulttuuriperintöyksikkö tutkija Tanja Ratilainen:

Naantalin kaupunki on pyytänyt Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausuntoa

Merisalin (529-2-13-1) peruskorjaus- ja laajennushankkeeseen liittyvistä kaivuutöistä tutkimuslupaa varten. Rakennusta laajennetaan noin 55m² verran luoteeseen. Peruskorjauksen yhteydessä ainakin salin lattiat uusitaan ja alustasta poistetaan maata. Lausuntopyyntön liitteenä oli asemakaavaote, asemapiirros, pohjapiirustus ja julkisivuleikkaukset. Kohteella pidettiin katselmus 1.9.2023. Sisäpuolella tehtävien kaivuutöiden laajuus tarkentuu suunnittelu-työn edetessä / rakennuslupavaiheessa.

Kiinteistö kuuluu muinaisjäänösalueeseen Naantalin vanhan kaupungin asemakaava-alue (Mj.rek. 529500001). 19.10.2015 voimaan tullessa asemakaavassa on sm-suojelumerkintä ja rakennusta koskeva määräys: Alue, jolla saattaa sijaita muinaismuistolaisia rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueella on varauduttava muinaismuistolain mukaisesti arkeologisiin tutkimuksiin. Tutkimusten suorittamista varten alueella suoritettavista maaperään kohdistuvista rakennustöistä on ilmoitettava museoviranomaisille vuotta ennen niihin ryhtymistä.

Merisali sijoittuu nykyisen Nunnanniemen lounaisrannan keskivaiheille. Alue on keskiajalla ollut todennäköisesti vielä veden alla, ja luostarin ranta-aitat ovat luultavasti sijainneet hieman ylempänä niemellä. 1700-luvun karttaan rantaan on merkitty rivistö aittoja. 1860-luvulla tontille rakennettiin vasta perustetun kylpylän kokoushuone ja sen tilalle vuonna 1899 Merisali. Tontilla ei ole aikaisemmin tehty arkeologisia tutkimuksia. Vuonna 2015 tehdyssä kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa on arvioitu, että rakennuksen alla on mahdollisesti säilyneitä 1700-luvun ranta-alueen käyttökerroksia ja rakenteita.

Tontin 1800-luvun rakennustoiminta on luultavasti pitkälti tuhonnut Muinaismuistolain suojelemat kulttuurikerrokset, mutta on kuitenkin mahdollista, että

rantavyöhykkeellä on säilynyt laiturirakenteiden jäännöksiä, hylky tai rantaveen uponnutta vanhempaa löytömateriaalia.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa lausuntonaan seuraavan:

Koska osa muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä on hankkeen vuoksi vaarassa tuhoutua, tulee hankkeessa tehdä lain edellyttämiä arkeologisia tutkimuksia.

Laajennusosa: Hankkeessa tulee tehdä koekaivaukset, jossa selvitetään, onko laajennusalueella säilynyt muinaisjäännöstä. Niiltä osin, kun alueella on moderneja rakennekerroksia tai kulttuurikerrokset ovat tuhoutuneet, voidaan kaivaa kaivinkoneella. Muutoin koetutkimukset on toteutettava arkeologisesti kaivamalla.

Museoviranomainen arvioi jatkotutkimustarvetta koekaivausten perusteella. Jos laajennusalue todetaan tuhoutuneeksi, ei hankkeen toteutukselle ole esteitä. Mikäli muinaisjäännöstä on säilynyt, tulee tuhoutuvalla alueella tehdä lain edellyttämät arkeologiset tutkimukset.

Rakennuksen sisäpuoli: Rakennuksen sisäpuolen kaivuutyöt voidaan tehdä arkeologisessa valvonnassa, koska varmaa tietoa muinaisjäännöksen säilyneisyydestä ei ole. Tämä tarkoittaa sitä, että maanrakennustöiden yhteydessä arkeologi seuraa kaivuita ja dokumentoi mahdollisesti esiin tulevat, vähäiset kiinteään muinaisjäännökseen kuuluvat rakenteet ja taltioi löydöt. Dokumentoinnin ajaksi konekaivuu on keskeytettävä. Arkeologin on oltava paikalla, kun muinaisjäännöksen alueella kaivetaan. Mikäli käy ilmi, että muinaisjäännöksestä on säilynyt laajoja yhtenäisiä rakennekokonaisuuksia niihin liittyvine kulttuurikerroksineen, on sellaiset kohdat kuitenkin tutkittava arkeologisin kaivauksin.

Muinaismuistolain 15 § mukaan arkeologisten tutkimusten kustannuksista vastaa hankkeen toteuttaja.

Tämä lausunto tulee liittää tarjouspyyntöön / toimittaa tiedoksi tutkimuksista vastaavalle arkeologikonsultille. Tilaukseen on sisällytettävä tutkittujen alueiden rajojen toimittaminen digitaalisessa muodossa (suljettu polygoni, dwg) Varsinais-Suomen alueelliseen vastuumuseoon.

Ohjeet arkeologisten kenttätöiden tilaamiseksi:

http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen_kulttuuriperinto/arkeologisten_kenttatoiden_tilaaminen

Ohjeet arkeologiselle toimijalle:

Kulttuurikerrokset tulee tutkia arkeologisesti 1800-luvun alusta lähtien.

Museopalvelut

18.9.2023

Dnro 6337-2023
(11 05 02)

Tutkimuksissa tulee noudattaa Museoviraston Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita:

http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen_perinto/laatuohjeet

Turun museokeskus
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
museopalvelujohtaja

Juhani Ruohonen

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
intendentti

Paula Saarento

Tiedoksi: Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi
Varsinais-Suomen ELY-keskus,
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
Varsinais-Suomen liitto, kirjaamo@varsinais-suomi.fi
Naantalin kaupunki, Toni Nurmi, toni.nurmi@naantali.fi
Naantalin kaupunki, Petri Laaksonen,
petri.laaksonen@naantali.fi
Naantalin rakennusvalvonta, rakennusvalvonta@naantali.fi